

Een fototentoonstelling van Christophe Smets met teksten van Olivier le Bussy

PERSBERICHT

SAKIFE

Een fototentoonstelling over de gezondheid van vrouwen in Kivu

In de Democratische Republiek Congo is de toegang tot gezondheidszorg een schrijnend probleem. In veel gebieden zijn de gezondheidscentra verouderd en maar moeilijk toegankelijk en wordt zorg toegediend in betreurenswaardige omstandigheden. Medicatie en hulpmiddelen ontbreken, er is een duidelijk gebrek aan opleiding, de geestelijke gezondheid wordt grotendeels genegeerd en sociale begeleiding bestaat niet. Al die problemen worden nog zwaarder voor kwetsbare bevolkingsgroepen, en in de eerste plaats voor vrouwen.

Het project Sakife is een tentoonstelling op basis van een fotoreportage door fotograaf Christophe Smets (La Boîte à Images) in samenwerking met journalist Olivier le Bussy (La Libre Belgique) in de provincies Noord- en Zuid-Kivu in het oosten van de Democratische Republiek Congo. De tentoonstelling wil de rol van vrouwen in het gezondheidssysteem laten zien en gaat uit van momentopnames uit het leven van patiëntes, slachtoffers, vrouwelijke zorgverleners en mensen die werken rond het “thema gezondheid”.

Het uitgangspunt van het project is het werk van dokter Mukwege, Nobelprijs voor de Vrede 2018, die de KBF Afrika Prijs 2010-2011 kreeg voor zijn werk in het Panzi-ziekenhuis. Denis Mukwege staat over de hele wereld bekend als “de man die vrouwen herstelt” – vrouwen die het slachtoffer zijn van seksueel geweld in de context van de gewapende conflicten in Congo. Hij reist de wereld rond om het gebruik van verkrachting en seksueel geweld als oorlogswapens aan te klagen en heeft een holistische visie ontwikkeld op de zorg voor vrouwen die het slachtoffer zijn van seksueel geweld. Volgens die visie is een globale ondersteuning nodig, met aandacht voor medische, psychologische, juridische en sociaaleconomische aspecten. Een belangrijk deel van de activiteiten die de medewerkers van dokter Mukwege uitvoeren in samenwerking met een groot aantal spelers op het gebied van humanitaire hulp en ontwikkeling, valt onder de overkoepelende Fondation Panzi. Die stichting telt niet minder dan vijftig projecten die gericht zijn op de gezondheid van vrouwelijke slachtoffers van seksueel geweld.

In (Noord- en Zuid-)Kivu waren er enkele maanden geleden naar verluidt nog altijd ongeveer honderd gewapende groepen actief¹, die zich – net als het reguliere leger – schuldig maken aan een groot aantal wandaden. Bovendien heeft verkrachting zich op sluipende wijze verder verbreid onder de burgerbevolking, waar ze grote schade aanricht binnen de gezinnen. In de DRC worden vrouwen die zijn verkracht immers vaak verstoten door hun gemeenschap.

Verkrachting is niet de enige oorzaak van seksueel geweld dat de vrouwen in Kivu moeten ondergaan. Door de armoede van de bevolking moeten vrouwen vaak zware lasten dragen en dat veroorzaakt op lange termijn gynaecologische problemen, zoals prolaps (orgaanverzakking).

Hoewel seksueel geweld een groot probleem vormt voor de vrouwen in Kivu, wilde SAKIFE het thema van de gezondheid toch op een bredere manier benaderen, vanuit de activiteiten van de gezondheidswerk(st)ers op de verschillende niveaus van de zorgverlening.

Een fototentoonstelling van Christophe Smets met teksten van Olivier le Bussy

PERSBERICHT (2)

Het project toont zo getrouw mogelijk de vaak preciaire situaties en de algemene gevolgen van de beperkte toegang tot kwaliteitsvolle gezondheidszorg voor de vrouwen in de regio. Maar de tentoonstelling laat ook zien wat de vrouwen ondernemen, met de steun van verschillende lokale en internationale partners, om hun dagelijks bestaan te verbeteren en een betere toekomst op te bouwen voor henzelf en voor hun kinderen.

Het project heeft de ambitie om een reizende tentoonstelling te maken als getuigenis en als bewustmaking voor een thema dat vandaag meer dan ooit centraal staat in de grote uitdagingen voor de Congolese samenleving en de hele mensheid. Nu al is voorzien dat de tentoonstelling haar tocht zal voorzetten in België en daarbuiten, onder meer naar Canada en de Democratische Republiek Congo.

De Luikse fotograaf Christophe Smets heeft met zijn beelden getracht als auteur te kijken naar een actuele en dramatische situatie, met aandacht voor de gevoelens van vrouwen in een geest van respect en waardigheid.

De situatie van vrouwen in de wereld is een thema dat vaak terugkeert in het werk van Christophe Smets. Het onderwerp inspireerde hem al tot verschillende projecten over armoede van vrouwen in Brussel en de strijd tegen besnijdenis in de wereld.

Christophe Smets reisde eerder al een aantal keer naar het oosten van Congo (Ituri) om er reportages te maken. Gedreven door zijn nieuwsgierigheid en zijn engagement voelde hij de nood om verschillende aspecten van de gezondheid van vrouwen in (Noord- en Zuid-)Kivu in beeld te brengen, en daarbij ook een verband te leggen met het werk van dokter Mukwege.

In het kader van de tentoonstelling is er op 25 augustus in het BELvue museum een lezing over de gezondheid van vrouwen in Kivu en het verband met moederschap. Mogelijke sprekers/spreeksters zijn Adélaïde Blavier (ULiège) en Réginald Moreels (voormalig staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking).

